

DELAVSKA POLITIKA

Izida dvakrat tedensko, in sicer vsako sredo in vsako soboto.
 Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
 Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica —
 Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo.
 Ne frankirana pisma se vobče ne sprejemajo. — Reklamacije se ne frankirajo.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter
 nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. — Malih oglasov trgovskega zna-
 čaja stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane petitna enostolpna vrsta
 Din 1.50. — Pri večjem številu objav popust. — Naročnina za Jugoslavijo znaša
 mesečno Din 10.—, za inozemstvo mesečno Din 15.—, Čekovni račun št. 14.335.

Štev. 52

Sreda, 3. julija 1935

Leto X

V Beogradu čakajo

kaj bo povedala vlada

Vlada Stojadinovića pridno pripravlja deklaracijo, ki jo predloži jutri narodni skupščini. V narodni skupščini dobi nedvomno večino, ker se je Jevtičev parlamentarni klub popolnoma razcepil ter so izvoljeni poslanci še neorietirani, kako naj zastavijo svojo besedo. Jevtičeva lista namreč ni bila v nikakršnem zmislu homogena, programatična. To je bistveni vzrok razpada njegovega kluba.

V zbornici ima nova vlada iste poslance, ki jih je imel Jevtič. To je, poslance, ki niso politično opredeljeni tako, da bi vlada lahko nastopala v imenu zanesljive večine.

Minister dr. Spaho je pozval v parlament svoje poslance, ki so bili izvoljeni na listi dr. Mačka. Toda dr. Mačkova volilna koalicija je sklenila, da v ta parlament ne pojde, marveč zahteva nov volilni red in nove svobodne volitve. Spričo tega dejstva trdi minister dr. Spaho, da je koalicija veljala samo za volitve brez drugih obvez. Povabilu dr. Spaha se je takoj odzvalo pet njegovih poslancev. Ostali pa so pozivu sledili te dni in se vrnili v skupščino.

Vsa javnost pričakuje, da bo izjava vlade sicer predvsem zahtevala odobritev proračunskih četrtin ter nadalje razvila notranji program o povrnitvi v normalne politične razmere. Logična posledica šestih nesvobodnih let, zlasti poslabšanje gospodarskih in socialnih razmer ter nastale politično ideološke anarhije, ki so jo še prav povečale zadnje volitve v narodno skupščino, mora biti trden sklep vsake vlade, ki hoče ozdraviti te razmere, da se vrne na pot svobode in popolne demokracije. Vlada, ki tega ne bi hotela, ne bi mogla imeti trajne večine niti v narodni skupščini ter bi socialno in duhovno ne koristila narodu.

Ljudsko glasovanje o miru

v Angliji

Britska zveza za Društvo narodov je izvedla ljudsko glasovanje o miru. V petek je v Londonu poročal o izidu glasovanja lord Cecil na velikem zborovanju. Na štiri vprašanja je bilo oddanih glasov:

1. Velika Britanija ostani član Društva narodov. Da 11,090.387, ne 355.883.

2. Splošno oboroževanje naj se omeji z mednarodnim dogovorom. Da 10,470.489, ne 862.775.

3. Ali se naj splošno odpravi vojaško in pomorsko zrakoplovstvo z mednarodnim dogovorom? Da 9 milijonov 533.558, ne 1,689.786.

4. Ali naj se izdelava in prodaja oboroževalnega materiala v prid posameznikov prepove? Da 10,417.329, ne 775.415.

5. Ali naj se drugi narodi združijo, da zavrnejo napad sovražnika, in sicer:

a) z gospodarskimi, nevojaškimi pomočki: da 10,027.608, ne 635.074;
 b) če treba, z vojaško pomočjo: da 6,784.368, ne 2,351.981.

Iz teh števil je razvidno, da Angleži niso navdušeni za novo vojno. Tako glasovanje bi bilo potrebno tudi po drugih državah, kjer goje ostantativno nacionalni šovinizem in igračkanje z orožjem, namesto politike sporazuma, miru in svobodnega praktičnega udejstvovanja državljanov.

Krivica se mora popraviti

Za časa, ko smo pripravljali listo delovnega ljudstva, katere nosilec je bil s. dr. Topalović, je bilo na zahtevo gotovih mariborskih krogov preko noči premeščenih 10 delavcev iz železniške delavnice v Mariboru v Smederevo, Sarajevo, Niš, Petrovgrad — in sicer po »potrebi službe«.

Od naše strani se je proti tem premeščitvam napravilo vse potrebne korake, da se te preklicajo. Za premeščene so se po zavrtnitvi naše liste zavzeli razni gospodje kandidati mariborskih srezov.

Zavzeli so se tudi razni odlični javni delavci med njimi minister za socialno politiko in narodno zdravilja g. dr. **Drago Marušič** in sreski načelnik g. **Maker**.

Nekaj dni pred volitvami smo bili obveščeni, da se je g. ministru posrečilo izposlovati, da bodo vse premeščitve preklicane in premeščeni vrnili na svoja stara mesta. Ta vesela vest je izšla tudi v »**Glasu Naroda**«. Isto nam je sporočil tudi sreski načelnik g. **Makar** in drugi.

Premeščeni železniški delavci, njihove družine, kakor tudi mi vsi, smo bili teh vesti zelo veseli in v tem veselju pričakovali vrnitve premeščenih. Ali minil je mesec maj, prišel je junij, naših premeščenih ni bilo nazaj, njihove družine so jih v največji bedi pričakovale in še vedno pričakujejo v prepričanju, da se bodo izjave navedenih gospodov vendar le uresničile.

Dne 11. junija t. l. sem v tej zadevi osebno interveniral pri ministru saobračaja in ugotovil, da se dotični spis nahaja nerešen pri g. ministru saobračaja inž. Vujiću. Ker mi ta dan ni bilo mogoče priti do ministra saobračaja, sem se zglasil pri ministru g. dr. **Marušiču**, ter ga obvestil, da se premeščeni železničarji še niso vrnili na svoja stara mesta. Prosil sem ga, da naj ponovno posreduje pri

ministru saobračaja, da v smislu dane besede preklicuje premeščitve.

G. minister Marušič mi je najprej izjavil, da je bil globoko prepričan, da so premeščeni železničarji že davno na svojih starih mestih, kakor mu je bilo obljubljeno ob priliki njegove intervencije. Obenem je izjavil in me pooblastil, naj to sporočim prizadetim, da bo takoj nonovno interveniral in napravil vse, da bodo premeščitve preklicane, ker ne smatra to samo za zadevo dotičnih delavcev, temveč tudi za njegov osebni prestiž, ker to, kar je obljubil mora izvršiti.

Od dneva te moje intervencije do danes bo skoro tri tedne in premeščenih železničarjev še ni nazaj, pač pa so nekateri prejeli odpoved železniških stanovanj, katera morajo do 1. avgusta izprazniti.

Ne vem, kje leži krivda, da se dvakrat dana beseda g. ministra ne uresniči in da se storjena krivica ne popravi. Smatram, da tako postopanje ne služi v čast nikomur, niti ni v prilogi konsolidaciji razmer.

Ker je med tem časom nastopila nova vlada in kakor zgleđa tudi nov režim, smatram za umestno, da tem potom opozorim novo vlado na krivice, ki so se dogodile našim železničarjem v upanju, da bo ona te krivice popravila.

Posebno apeliram na notranjega ministra g. dr. Korošca, (kateri je ravno te dni izdal odlok, da se oproste policijske kazni številnim državljanom, ki so bili kaznovani po prejšnjem režimu za časa zadnjih volitev) da se zavzame tudi za premeščene železničarje, ki se niso proti nikomur pregrešili.

Naj se ne pozabi, da so premeščeni železničarji revni, a pošteni delavci in državljanji, a da radi skromnih dohodkov stradajo oni na novih mestih, a njihove družine doma.

Josip Petejan.

Holandija tudi na levo

Pri občinskih volitvah na Holandskem so pridobile levčarske stranke

Pri občinskih volitvah na Holandskem so se znatno ojačale levčarske stranke. V Amsterdamu so dobili socialni demokrati 18 (prej 17) mandatov, komunisti pa 3 (prej 4) mandate. Od 45 občinskih svetovalcev so jih imeli prej 21, sedaj jih imajo 25. Mandate so izgubile srednje meščanske stranke (blok srednjih stanov (2), li-

beralci, krščansko-historični in protirevolucionarci (po enega).

V Rotterdamu je socialna demokracija od 25 izvojevala 20 občinskih mandatov. Doslej jih je imela 15, komunisti pa 2 (prej 1).

Po vseh mestih dežele so glasovi srednjih stanov jako nazadovali.

Pokveka poljskega volilnega zakona v sejmju sprejeta

Energičen protest socialistov

V poljskem parlamentu je bil dne 28. m. m. izglasovan novi reakcionarni volilni zakon poljske zlahte. Načrt je dobil v tretjem končnem čitanju v parlamentu (sejmu) 216 glasov, proti načrtu je glasovalo 89 poslancev.

Opozicija je izjavljala, da po novem volilnem zakonu opozicija ne bo mogla pošiljati poslancev v parlament. Nacionalni demokrati sploh ne bodo več kandidirali ter se bodo zunaj parlamenta borili za čisto nacionalno državo. Zastopnik kmetiške stranke je izjavil, da stranka parlamenta ne bo

smatrala več za narodno predstavništvo.

Socialnodemokratični poslanec s. Nedzialkowski je poudaril, da se z novim volilnim zakonom poljsko socialnodemokratično gibanje stavlja izven zakona, toda socialnodemokratično gibanje bo obstajalo dalje. Delavski razred Poljske se ne bo odrekel svojim pravicam in se bo pripravil za borbo.

Poljska zlahta je s tem napela strune do skrajnosti. Tudi drugod je bilo tako, pa je prišel — polom teroristične politike.

Popravite sanacijo bratovske skladnice!

S prvim junijem t. l. je stopila v veljavo uredba o sanaciji pokojniške blagajne bratovskih skladnic, izdana na podlagi sklepa ministrskega sveta po ministru za socialno politiko in ministru za rude in šume.

Ker se pa pri izdajanju te uredbe ni upoštevalo predlogov, ki so bili kompromisno že sprejeti in ki so imeli namen obdavčiti vso vrednost rudarske produkcije z 1%, temveč se je rešila ta sanacija na način, ki nikakor ni sanacija, temveč poslabšanje obstoječega stanja, ker se je s to novo uredbo ukinil prispevek za pokrajinski pokojniški sklad za rudarje, je nujno potrebno, da se ta uredba razveljavi in uveljavi nova.

To je sedaj nujna potreba, da začetne tozadevno akcijo vse strokovne organizacije, Delavska zbornica in Glavna bratovska skladnica, da se prepriča pristojno ministrstvo o nujni potrebi revizije sedanje uredbe o sanaciji pokojniških blagajn bratovskih skladnic. Zveza rudarjev Jugoslavije je to akcijo že pokrenila pred izdajanjem te uredbe, vendar brez uspeha. Mogoče bo sedaj več razumevanja tudi za delavsko zaščito.

Socialna demokracija in nova čehoslovaška vlada

Glede zastopstva socialne demokracije v novi vladi v številu ni nobenih izprememb, le v sestavi socialnodemokratičnih ministrov se je izvršila izprememba, in sicer je postal minister za socialno skrb namesto dosedanega s dr. A. Meissnerja, s. inž. Nečas, ki je eden prvih pobornikov za načrtno gospodarstvo in sistematično delovanje proti nezaposlenosti potom investicij.

Čehoslovaška socialna demokracija ima v vladi tri ministre: železniški minister in obenem namestnik ministrskega predsednika je ostal s. R. Bechyne, pravosodni minister je zopet s. d. I. Derer in minister za socialno skrb s. inž. Nečas. Nemška socialna demokracija ima v vladi zopet enega zastopnika in sicer s. dr. L. Czecha, ki je prevzel ministrstvo zdravstva.

Konstituiranje nove vlade je iznova pokazalo, da v čehoslovaški republiki brez socialistov ali proti njim ni mogoče vladati. Prestiž demokracije je ostal v vseh smereh neokrnjen, prestiž socialne demokracije pa je še ojačen.

Poslanec s. Stivin je v »Pravo Lidu« pisal o konstituiranju vlade sicer kritično, a obenem tudi s treznim razmotrivanjem o situaciji glede prikritih Henleinove fašistične nevarnosti v nemškem manjšinjskem taboru, ter konstatiral, da je glavna naloga nove vlade boj proti krizi. V tej smeri nudi socialna demokracija novi vladi ne le popolno podporo, marveč tudi svojo znano inicijativo. Druga velika naloga vlade je boj proti političnim hazarderjem, pa naj pripadajo kateremu koli taboru. Potrebni bodo še tudi drugi ukrepi v varstvo demokracije reda proti vsem razdiračem in proti poseganju inozemstva v domače čehoslovaške razmere. Ustvarjajoča politika ima danes na Čehoslovaškem še globlje korenine, kakor jih je imela pred volitvami. Čehoslovaška socialna demokracija bo za to skrbela, da bo nova vlada izpolnila nade, ki so bile ob volitvah tako prepričevalno stavljenе vanjo.

Kapitalizem naskakuje organizacijo grafičarjev

Tiskarnarji v Dravski banovini enostavno razveljavili tarif

V grafični industriji v Dravski banovini je izbruhnil oster tarifni spor, ki se je pretvoril v pravcati podjetniški juriš ne samo na materijalne koristi grafičnega delavstva, ampak tudi na organizacijo kot tako.

To kar se sedaj dogaja v grafični industriji, bi se po načrtu podjetnikov moralo zgoditi eno leto kasneje. Vsled odločnega nastopa grafičnega delavstva pa so gospodje odkrili karte eno leto poprej.

Kakor znano, predstavlja grafično delavstvo v Jugoslaviji najbolj kompaktno organizirano celino, ki je bila edina v stanu, kljubovati vsem poizkusom podjetnikov po poslabšanju delovnih pogojev.

To je stalo organizacijo grafičarjev mnogo težkih žrtv. Vsled krize kapitalističnega gospodarstva je postalo ogromno število organizirane članstva brezposelno. Brezposelnost pa je ne samo največji sovražnik dobrih delovnih pogojev, ampak tudi vsake organizacije. Organizirani, zaposleni člani po podjetjih so se tega zavedali in so, da ohranijo moralo brezposelnih in da ohranjajo nesrečnejšem in njihovim družinam, dajali ogromne vsote za izplačevanje podpor. Med tem, ko so grafični delavci skrbeli za žrtve kapitalističnega gospodarstva, za brezposelne, onemogle in sirote, so podjetniki stremeli samo za tem, kako bi ob prvi ugodni priliki poslabšali materijalne prilike zaposlenega grafičnega delavstva. Posledice takega stremjenja si lahko vsak sam izračuna. Grafično delavstvo, ki bi ne moglo več podpirati brezposelnih, bi kmalu podleglo v boju z nadmočnim nasprotnikom in potem bi bila grafičnim podjetnikom odprta pot za nadaljnje njihove operacije.

Slučajno pa v grafični industriji ne obstoja enoten tarif za vso državo. Zato se naskok na organizacijo grafičnih delavcev ni mogel nikoli v celoti posrečiti. Zadnja leta pa so se podjetniki v Dravski banovini in pa v Zagrebu dogovarjali radi enotnega nastopa. Težili so za tem, da bi iztekli tarifni pogodbi in v Ljubljani in v Zagrebu na eden in isti dan, da bi potem složno udarili. Ta maneuver traja že nad tri leta. Zato podjetniki v Ljubljani pristajajo vsako leto sproti na podaljšanje stare tarife oz. provizorija (kakor to stvar imenuje »Jutro«). Prihodnje leto koncem junija pa bi bili srečno tako daleč, da bi bili principi lahko po enotnem načrtu nastopili in s tem preprečili, da bi grafično delavstvo v enem delu države lahko solidarno podpiralo ostali del, ki se nahaja v gibanju.

Proti tej taktiki so nastopili gra-

fični delavci v Dravski banovini. Se predno je 30. junija t. l. iztekel »provizorij« so zahtevali podaljšanje pogodbe za pet let oz. štiri leta, kot najkrajšo dobo.

Podjetniki, ki so čutili svoje načrte ogrožene, so se temu uprli. Nastalo je nervozno bojno razpoloženje na obeh frontah. Principali so obdolžili delavstvo, da uganja pasivo. Ko je ob praznikih organizacija izdala direktivo, da se posebnih ur ne bo dovoljevalo, če podjetniki ne pristanejo na sporazum, so gospodje v »Jutrovi« tiskarni našli, da je to političen akt, naperjen proti njim, da se jih oškoduje še bolj, kot pa so že itak udarjeni vsled najnovejšega razpleta politične situacije. Šli so in so delavstvo izprli. Poklicali so pa na delo ljudi, ki so jih kot stavkolomce vzgajali že par let, skrivoma, torej v očitnem namenu, da padejo ob gotovem času organizaciji v hrbet.

Organizacija tiskarnarjev se je postavila takoj na stran »Jutra«; tudi gospodje iz »Jugoslovanske tiskarne« so se v svojem kongresnem razpoloženju znašli v objemu s svojimi »nekatoliškimi« kolegi. Kdo bi jim zameril. Zameriti je treba le tistim kratkovidnejšem, ki mislijo, da sta si politični katolicizem in brezbojni kapitalizem dva nasprotujoča si pojma.

Gospodje so morali bajko o političnem boju grafičnega delavstva molče preklicati, zato pa se sklicujejo na visoke plače, ki da jih to delavstvo ima.

Gospodje okoli »Jutra« vedo, da so plače pri njih manjše kot v kakšnem drugem podjetju. V plačah, ki jih oni navajajo, so vsčete nočne doklade in posebne ure. Iz ljubezni do »Jutra« ne bo noben grafični delavec zastoj žrtvoval svojega zdravja. Vendar pa plače osebja kljub temu še zdaleka ne dosegajo plač kakšnih drugih gospodov okoli »Jutra«. Delavstvo hoče boljše plače, ne pa plače, ki jih ima — tudi po zaslugi gospode blizu »Jutra« — uradništvo.

Grafični delavci, solidarno v boj, da odbijete naskok na vaše pridobitve in vašo organizacijo! Vse delavstvo je z vami in tudi vsi tisti, ki streme po izboljšanju svojega položaja.

Mussolini ne odneha

Abesinija ga mika

Posredovanje v Rimu ni zaleglo. Izvoljeno razsodišče in Društvo narodov bosta očitvidno v tem sporu odklela. Uresničiti moram svoje načrte glede Abesinije, pravi Mussolini, ter našteva zahteve: italijanski protektorat nad Abesinijo, pravica neseljevanja Italijanov — dobavljati mora Abesinija Italiji razne rude, zlasti zlato;

če ne v Hrastniku, pa na poti skozi Bruco, v Bobnu ali koderkoli.

Najhujši udarec je pa prizadela rudniška uprava stavkojočim z ustanovitvijo lastnega rudniškega konzuma. Ob cesti proti Logarčku stoji rudniško enonadstropno poslopje, v katerem se je prej nekaj nahajala rudniška uprava. Tik za tem poslopjem se nahaja glavni rov v rudnik Ojstro, ki je zvezan s hrastniško separacijo po tiru, vodečem preko Bobna po malem lesenem mostu. Okrog omenjene stare, precej velike hiše je bilo že prvi teden stavke opaziti posebno živahno življenje: iz pritličja so se stranke izselile, prišli so tesarji in zidarji, ki so začeli pritlične prostore prenavljati in po gotovem načrtu preurejevati. Okna na cesti so se močno razširila in dobila velike izlozbenne šipe. Sredi pročelja so bila prebita velika vrata nad katerimi se je že sredi drugega tedna pojavila velika tabla z napisom »Rudniški konzum«. Vozovi so že nekaj dni drug za drugim dovažali vsakovrstno blago v zabojih, balah in vrečah in nekega lepega dne, ko je bilo vse gotovo in pripravljeno in tudi izlozbeno okna aranžirana, so se vrata novega konzuma odprla in na pragu se je pojavil novi poslovodja, ki je vabil mi-

7. julija vsi v Celje!

7. julija je kulturni dan našega zavodnega delovnega ljudstva. 7. julij je manifestacija prebujenja delavcev in kmetov, ki hočejo ne samo kruha, temveč tudi uživanje vseh kulturnih dobrin. 7. julij je manifestacija ideje socialne pravičnosti in enakopravnosti.

Zato se bo 7. julija v zgodovinskem Celju zbralo vse zavedno delovno ljudstvo mest in vasi iz Slovenije, za-

stopniki proletariata iz vse Jugoslavije.

Ta dan naj nihče ne ostane doma, naj se nihče ne uplaši ne dežja ne vročine, naj nikogar ne zadržé nikaki pomisleki!

7. julija naj strnjeno koraka v osrčju Slovenije delavska armada, ki naj izrazi vsem in vsakemu svojo voljo, da hoče biti enakopraven član človeške družbe z vsemi pravicami, ki nam pripadajo.

Posebni vlaki v Celje

Železniška direkcija je tako-le razporedila vožnjo posebnih vlakov na celjski zlet 7. julija:

- 1. Jesenice—Celje:**
Odhod: Jesenice ob 4.30, Slov. Javornik 4.36, Žirovnica 4.44, Lesce-Bled 4.51, prihod v Celje 7.56. Povratek iz Celja ob 23.20. uri.
- 2. Kranj—Celje:**
Odhod: Kranj ob 5.52, Škofja Loka 6.05, prihod v Celje 8.29. Povratek iz Celja ob 22.10. uri.
- 3. Ljubljana—Celje:**
Odhod: Ljubljana gl. k. ob 6.22, Devica Marija v Polju 6.30, Zalog 6.35, Laze 6.44, Litija 7.02, prihod v Celje 8.14. Povratek iz Celja ob 21.45. uri.
- 4. Maribor—Celje:**
Odhod: Maribor gl. k. ob 8.00, Tezno 8.08, Pragersko 8.24, prihod v Celje ob 9.23. uri. Povratek iz Celja ob 21.50. uri.
- 5. Prevalje—Celje:**
Odhod: Prevalje ob 5.24, Guštanj R. 5.30, Dravograd M. 5.50, Slovenjgradec 6.16, Milsinje 6.46, Velenje 7.28, Šoštanj-Topolštica

Program

a) Dopoldne: ob 10. uri sportne prireditve na Glaziji (vstop Din 2.—).

Prav tako pa se začne ob 10. uri dopoldne koncerti godb na teh-le krajih in se končajo 10 minut pred 12. uro (da gredo godbeniki h kosilu):

1. Godba SMRJ Jesenice in godba iz Trnovelj igrata pri sportnih prireditvah na Glaziji.
2. »Zarja« Ljubljana v restavraciji Stegu, Zagrad.
3. Godba »Glasbenega društva žel. delavcev in uslužbencev« iz Maribora v parku.
4. Delavska godba iz Trbovelj pred kolodvorom (na trgu). (V slučaju dežja na Unionskem vrtu).
5. Celjska godba — na peronu pri sprejemih.
6. Rudniška godba Zagorje pred magistratom.
7. Steklarska godba Hrastnik v Gozdni restavraciji.
8. Godba »Svobode« Dobrunje na vrtu gostilne »Amerikas«.
9. Godba kovinarjev iz Guštanja na vrtu gostilne »Jugoslovan« (gostilničar želi imeti Korošce).

7.37, prihod v Celje ob 8.34. Povratek iz Celja ob 21.00. uri

1. Za vsakega potnika, ki bo potoval s posebnim vlakom, se mora plačati polovična vozna cena uporabljenega razreda potniškega vlaka od odhoda do namembne postaje posebnega vlaka.

2. Otroci od 4. do 10. leta starosti plačajo četrtinsko vožno ceno uporabljenega razreda pot. vlaka.

3. Osebe, ki bi stopile v posebni vlak na vmesnih postajah, plačajo prav tako polovično (otroci od 4. do 10. leta starosti četrtinsko) vožno ceno od odhoda do namembne postaje vsakega posebnega vlaka. Če pa je cela vozna cena od potnikove vstopne do namembne postaje posebnega vlaka nižja nego zgoraj omenjena polovična vozna cena, se plača cena za celo vožno karto.

4. Potniki, ki uživajo druge vozne plačave, n. pr. novinarji in žel. uslužbenci, se smejo s temi vlaki voziti, vendar pa se vozna cena, ki jo plačajo ti potniki, ne šteje v najmanjšo vožno ceno, ki se mora plačati za vsak poseben vlak.

10. Rudniška godba Hrastnik v restavraciji »Zeleni travnik«.

11. »Zarja iz Šoštanja pred Delavsko zbornico.

Ti godbeni koncerti se bodo vršili ob vsakem vremenu, ker je povsod poskrbljeno za streho. Godbe spremljajo reditelji z belimi trakovi.

b) Sprevod se začne formirati po 14. uri; kako se bo formiral, naj nikogar nič ne skrbi, treba se bo ravnati samo po navodilih rediteljev.

c) Program na zletnem prostoru: 1. Del. godba »Zarja« iz Ljubljane in godba »Svobode« iz Dobrunj zaigrata skupno »Delavski pozdrav« in sicer ponavljaje.

2. Pozdravni govori.

3. Moški zbori zapoje: a) Scheu, Delavski pozdrav; b) Pregelj, Oj čujte delavskih množic korak; c) Ruska, Bratje, le k soncu, k svobodi.

4. Godba SMRJ iz Jesenic zaigra »Vzbujenje duhov«.

5. Mešani zbori zapoje: a) Pregelj, Mi proletarska mladina; b) Pregelj, Mi smo mlada garda.

6. Delavski oder »Svobode« iz Ljubljane nastopi z govornim zborom: a) Iv. Cankar-Delak: Štirideset let sem delal; b) Oton Župančič: Kovaška.

7. Godba »Glasbenega društva žel. delavcev in uslužbencev« iz Maribora zaigra: Od Urala do Bajkala.

8. Dramski odsek »Svobode« iz Kranja nastopi z govornim zborom: Mile Klopčič, Noč.

9. Moški zbori zapoje: a) Jobst, Mi hočemo pesmi; b) Riva, Dani se; c) Zajc, Slava delavstvu.

10. Dramski odsek »Svobode« Zalog nastopi z govornim zborom: Mi, vsi.

11. Del. glasbeno društvo »Zarja« Šoštanj zaigra Marseljezo.

12. Prosta zabava in odhodi.

Tone Maček:

178

Slučaj Kumbergea

»Pa bi ti ne bilo treba hoditi, saj mi še imamo. Se Sitarjevi sem posodila. Radi plačila te tudi nihče terjaja. Saj smo domači. Boš že, ko boš mogel.«

»Hvala za te besede. Grem pa le.«

»No pa pozdravi doma. Naše tudi.«

Stavkokazov je bilo vedno več, že daleč preko sto. Iz jame je prihajal premož redno, v daljših presledkih. Vsakih pet do deset minut en voziček in zunaj pred separacijo so se vrstili dolgi vlaki polnih vozičkov. Kmalu je začela tudi separacija ropotati; vsak dan po dve, tri uri. Pri prebiranju so nekaterim paznikom morale pomagati tudi pisarniške snažilke, lampisti, potovka, ki je raznašala pošto in ob popoldanskih urah tudi snažilka ljudske šole, vdova, ki si je na ta način zaslužila kurjavo za zimo. Stavkokaze, ki so odhajali v jamo, je vedno spremljala četica orožnikov in po končanem delu je nekateri, kakor Brumna, moral orožnik spremljati skoraj do doma, kjer je potem ves prosti čas čepele in si ni upal na ulico. A kljub temu so bili stavkokazi pri vsaki ugodni priliki tepeni od stavkujočih,

moidoče rudarske žene, da vstopijo in si podjetje ogledajo.

In kdo je bil ta novi poslovodja? Rudarji niso lastnim očem hoteli verjeti. Bil je to njihov ljubi Janko, računovodja, prvi komij in najboljša moč njihovega rudarskega konzuma, ki so ga samoumevno smatrali za svojega sodruha, ki so mu v vsem zapupali in ki se je doslej tega zaupanja tudi vedno izkazal vrednim. Ustanovitev konkurenčnega podjetja jih je trenutno manj bolela, kakor izneverenje poslovodje. Ko so mu rudarji očitali izdajo, se jih je otresele z argumenti, ki jim niso mogli oporekati:

»Kaj hoteče? Tudi jaz imam ženo in otroke. Rudnik mi je obljubil mesečnih sto goldinarjev, pri vas pa sem s dolgimi prošnjami spravil končno do petdesetih.«

»Pa ne smeš pozabiti, da se v naši zadrugi deluje za skupno blaginjo, za skupne koristi vseh rudarjev, kjer posameznik ne more in ne sme uživati predpravil.«

»Plača za pošteno delo vendar ni predpravila!«

»Plača, ki si jo ti prejemal, je vse-kakor predpravica pred zaslužki večine rudarjev.«

»Čemu sem se pa šolal in štiri leta učil trgovine? Ne razumem, zakaj

ne bi smel sprejeti boljšega mesta in večje plače, če se mi ponuja. Bog je najprej sebi brado ustvaril. Garati samo za druge, sem se naveličal.«

»Sedaj pa boš garal za rudniškega ravnatelja in za delničarje Trboveljske premogokopne družbe, ki ji boš pomagal rudarje odirati.«

Janko se je jezno zasukal na peti in jim je pokazal hrbet:

»Nisem vam dolžan odgovarjati za svoja početja.«

Odborniki konzumne zadruge so se jezili nad izdajo poslovodje. Edino Zorjan ni bil presenečen. Dejal jim je:

»Ali vam nisem vedno ponavljal, da skrbimo pravočasno za nadomestilo? Čemu se čudite? Saj to se je moglo predvideti. Mož ni zrasel na rudniku pri polenti, ampak v ljubljanski malomeščanski družini, ki ga je tudi vzgojila v svojem duhu. On pozna naše zunanje življenje, ne more pa z nami čutiti. Je poštenjak, a čut za skupnost in solidarnost je pri njem slabo razvit, zato še trdno tiči v liberalnem individualizmu. Dokler si ne bomo vzgojili intelektualnega naraščaja iz naših lastnih vrst. popolnoma v našem duhu, ki daje skupnosti prednost pred posameznikom. bomo morali prenesti še mnogo takih razočaranj.«

Doma in po svetu

Prihodnja številka našega lista bo izšla v večjem obsegu. Med drugim bo v tej številki objavljen tudi »Vodič po Celju«, ki bo namenjen zletnikom, nakar posebej opozarjamo vse udeležence zleta.

Delovno ljudstvo se bo politično samostojno udeleževalo. »Slovenec« z dne 27. junija piše, da se bodo v bodoče pri nas zbrali »vsi politični elementi« v radikalni stranki in kmečko-demokratski koaliciji. K temu poudarjamo, da ima delovno ljudstvo potrebo in pravico, da se v političnem življenju udeležuje kot samostojni faktor. Ono je to voljo dosledno manifestiralo in se ni strašilo niti pod režimom JNS; da, res je bolj kakor kedaj potrebno, da delavski razred kot tak nastopa v politični areni. Ko že isti »Slovenec« namiguje, da bo nova vlada izdala volivni in druge zakone s posebnim upoštevanjem francoskega in angleškega sistema, poudarjamo, da je bistvo francoske in angleške demokracije v tem, da daje popolno politično svobodo socialističnemu gibanju.

Politična zrelost »Jutrovskega tabora.« »Jutro« piše v uvodniku dne 27. junija: »Likvidacija decembrskega režima pomeni za nas Slovence še posebej zaključek dobe političnih nezrelosti in zmešnjav, tekem katerih je bilo mnogo porušenega, a ničesar sedzanega.« Mi vsi pa napram nezrelosti »decembrskih« ljudi nismo žal opazili nič manjše nezrelosti pri »Jutrovih« JNS-arjih, kljub temu, da so imeli celo skupaj z Marušičem mnogo časa in prilik, da ne bi samo rušili, ampak da bi tudi kaj sezidali. Zato se nam ne zdi niti dostojno niti zrelo, da se prijatelji, pod lastnimi ruševinami zasuti, še zmerjajo med seboj.

Neverjetna politična vest. Del slovenskih poslancev z bivšim ministrom dr. Marušičem se namerava pridružiti opoziciji dr. Mačka. Če le ni to nevarno za opozicijo? Kakor vemo, je bil dr. Marušič ban v dravski banovini, pa je nastala med tem v banovini čudna dislokacija političnih skupin, ki je dala Jevtičevi listi le 46% glasov pri zadnjih volitvah.

Ministrstvo propagande dobimo. Novo ministrstvo prevzame naloge, ki jih ima tiskovni urad notranjega ministrstva.

»Potrebna beglajterica« — take in slične oglase beremo dan za dnem v beograjskem dnevniku »Vreme«. — »Prvoklasni kvintet za dansing, animir, s odličnim pevačicom dupli besecung slobodan 1. jula« ali »... isto se može javiti dobra pevačica lepe spoljašnosti« ali »gudalačka damen kapela sa čuvenom sevdaliskom pevačicom ... devojke slobodne, verzi-rane poslu, samo kapelnica žena ... garderoba salonska, slobodna odmah« ali »Potrebujem damen kapelu sa više štimova« itd. — Večina bo videla v teh oglasih samo čudoviti jeziki, mi pa vidimo v tem predvsem razodevanje strašne bede in prostitucije.

Skoro vsa važna mesta so v rokah francoskih socialistov. Zdaj se šele nudi prava slika velike socialistične zmage pri francoskih občinskih volitvah. Francoska socialistična stranka ima absolutno večino v mestih Toulouse, Mille, Tour, Mühlhausen itd., kjer jo je imela že prej, na novo si je pa priborila drugo največje francosko mesto Marseille, potem Calais, Nantes, Dijon, Perpignan itd. Prodrila je tudi med kmete in dobila n. pr. v loir-skem departementu 40% vseh kmečkih glasov. Komunisti so pa močni v okolici Pariza.

Protišizmu v Franciji? Francoski nacionalisti in klerikalci ogrožajo republikansko demokracijo v Franciji. V obrambo demokracije se vrše posvetovanja med socialisti, ne-socialisti in republikanskimi socialisti (Herriot) glede ožjega sodelovanja v tem vprašanju, ki je edini izhod, da zavrnejo grožujočo reakcijo. Listi poročajo, da ustanove enotno stranko, kar pa ni mogoče, ker je Herriotova stranka absolutno meščanska.

IZ NAŠIH KRAJEV

Maribor

Važno za mariborske izletnike v Celje

Zletni dan se bliža. Kdor še ni plačal celega zneska, naj stori to takoj, ker moramo plačati vlak in vse drugo v naprej. Znače in nakaznice za kosila dobi vsak pri tistem zaupniku, kjer se je prijavil. Posebej dobi še vsak izletnik kontrolno karto od železnice, od izletnega odbora v Mariboru pa dobi vsak izletnik še poseben kontrolni listek, katerega bo moral pokazati pri vstopu v vlak v Celju pri povratku. Vlak odide iz Maribora nekaj pred 8. uro, zato je potrebno, da so vsi iz-

letniki v svrhu kontrole že ob pol 8. uri na kolodvoru. Odhod iz Celja je po pol 10. uri zvečer. Opozarjamo vse izletnike, da se točno držijo navodil, ki jih bodo dobili in da se brezpočujno podvržejo disciplini zaupnikov, ker pri tolikem številu izletnikov zletni odbor ne more na vsakega posameznika gledati. Za vse eventualne nepravilnosti, ki bi komu nastale vsled nediscipliniranosti, zletni odbor ne bo mogel odgovarjati.

Zletni odbor Maribor.

Ravnatelj predilnice Doctor in drug gosp. Miroslav Wagner je te dni odpotoval v svojo domovino v ČSR. Ob tej priliki je objavil v mariborskem dnevniku zahvalo za krasna poslovlina večera »Sokola« Maribor I in svojih rojakov v »Češkem klubu«; nadalje aradništvo tvrdke Doctor in drug, posebno pa delavstvu in mojstrim predilnice za njihovo naklonjenost. — Radi verjamemo, da se je gosp. ravnatelj v objavljeni zahvali spomnil tudi delavstva radi naklonjenosti kakor sam zatrjuje, dvomimo pa, če je bil g. ravnatelj tudi tako naklonjen našemu delavstvu, ki kakor znano prejema baš v tej tovarni, ki je last inozemskega kapitala, skrajno nizke mezde, saj zaslužijo nekateri delavci, kakor je bilo že svoječasno javno ugotovljeno, komaj po 90 do 120 Din na 14 dni. Dvomimo tudi, če bo to izstradano delavstvo ohranilo g. ravnatelja v tako dobrem spominu, kakor on Maribor in prizadeto delavstvo. Človek v Din 90.— mezde na 14 dni gotovo ne bo pozabil na naklonjenost, ki mu jo je izkazoval g. ravnatelj. Bila bi gotovo grda nehvaležnost, če bi to storil.

Koncert v parku. V sredo, dne 3. t. m. bo igrala v mestnem parku godba Glasbenega društva železniških delavcev in uslužbenecv pod taktirko kapelnika g. M. Schönherja. — Pričetek koncerta ob 20. uri.

Za četrti »Mariborski teden«, ki se bo leto vršil od 3. do 11. avgusta, je dovoljena polovična vožnja po železnih in parkovskih in sicer: za dopotovanje v času od 1. do 11. avgusta, za povratek pa od 3. do 15. avgusta t. l.

3 nove kioske so pričeli graditi na takozvani avneniji na Aleksandrovi cesti. Ako bo zgradištev teh kioskov praktično služila svojemu namenu, bo pokazala šele bodočnost;

Delovno ljudstvo Celja in okolice bo pozdravilo prihodnji nedeljo v svoji sredi neštete trume izletnikov-Svobodašev, ki se bodo pripeljali na zlet iz vseh delov Slovenije, pa tudi iz Zagreba, Sarajeva itd. Dolžnost naša je, da najpristnejše pozdravimo preljube goste, ki bodo prišli iz bližnjih in daljnih krajev in jim poskušamo nuditi iz srca vso gostoljubnost, ki jo pač v svojih skromnih razmerah premoremo. Predvsem je važno, da jih že pri njihovem prihodu polnoštevilno pozdravimo pri sprejemu na kolodvoru. Vlaki bodo prihajali po naslednjem redu: Iz Velenja ob 6.45 uri, običajni vlak; iz Maribora ob 6.48 uri obič. vlak; iz Ljubljane ob 7.29 uri obič. vlak; iz Jesenic ob 7.56 uri posebni vlak; iz Ljubljane ob 8.14 uri posebni vlak; iz Kranja ob 8.29 uri posebni vlak; iz Prevalj ob 8.34 uri posebni vlak; iz Maribora ob 9.23 uri posebni vlak; iz Ljubljane ob 9.33 uri navadni vlak in iz Zagreba ob 9.55 uri izletniški vlak. — Pri vseh teh vlakih bomo pozdravili svoje goste s tem, da se polnoštevilno zberemo pred kolodvorom, da jim zaključimo dobrodošli in da jim razkažemo naše mesto. Naj pri sprejemu nihče ne manjka!

Kmetijski vozovi in konjeniki, ki se udeležijo naše prireditve, se zberejo ob 14. uri popoldne v Gaberju pred gostilno »Amerika« (Majdičev travnik). Reditelji za to skupino nosijo rdeče-zelene trakove.

Seja vseh odborov in zaupnikov vseh strokovnih organizacij skupno s saveznim svetom podružnice kovinarjev se bo vršila v četrtek 4. t. m. ob 7. uri zvečer v restavraciji »Zeleni travnik«. Ker se bodo na seji obravnavale priprave za vsedelavski zlet, nujno pozivamo vse odbornike in zaupnike, da se seje zanesljivo in točno udeležijo. Ker ne bo posebnih vabil, prosimo odbornike in zaupnike, naj se medsebojno na to sejo opozore.

Trbovlje

Zdravniki naj ravnajo z delavcem-bolnikom človeško

Delavci, ki so primorani iskati zdravniške pomoči pri tukajšnjih zdravnikih Bratovske skladnice tožijo, da nekateri zdravniki postopajo z njimi slabše, kakor se je postopalo z bolnimi vojaki v vojni. Zahtevamo od tukajšnjega upravnega odbora krajevne bratovske skladnice, da opozori gotove zdravnike, da so zaradi članov Bratovske skladnice tu, ne pa člani zaradi zdravnikov. Moderna medicina menda ne zdravi bolnikov s strahom pred zdrav-

Kam z delavskimi družinami? Po Trbovljah se je razširila vest, da prispe v kratkem iz Francije večje število delavskih družin, baje 50 po številu, ki so svoj čas šli s trebuchom za krahom v Francijo. V Trbovljah ni niti enega stanovanja na razpolago, kamor bi te nesrečneže lahko spravili pod streho. Saj še delavske družine, ki so v Trbovljah, že stanujejo pod kozolcem. Kako nujno bi bilo v tem pogledu zidanje delavskih stanovanjskih hiš, pride šele do izraza sedaj, ko je treba skrbeti za stanovanje onim, ki se vračajo.

že danes pa je jasno, da bodo ti kioski popolnoma pokvarili lice promenadne poti.

Samo steklenico kozjega mleka. S Pohorja je prišel suhljat, 60-leten žagar v mesto in v par besedah razkril vso tragedijo lesnega delavca s Pohorja: »Ob novem letu me je odpustil kmet, ker bo vnaprej sam žagal. Odpovedal mi ni nič. Šlišal sem, da bi mi po zakonu moral plačati še za 14-dnevno odpoved, pa noče dati. Moral ga bom tožiti. Prisiljen sem iskati pravice pri sodišču. Za vlak mi je posodila sestra, za prehrano pa sem si vzel s seboj steklenico kozjega mleka. Drugega nimam.« — Prišel je še ravno tri dni pred potekom 6 mesecev, ko bi njegova terjatev za 14-dnevno odpoved zastarala in bila za vedno izgubljena. Tako pa mu bo lastnik žage moral plačati še Din 240.—, da bo zopet za par tednov za kruh.

Drava je terjala prvo žrtve. Utopil se je 9-letni kmečki sin Ignac Hanuš iz Dogoš, ki se je šel brez vednosti staršev kopat v Dravo. Truplo utopljenca so po dolgem iskanju našli na dnu Drave.

»Ogenj« društvo za moderno vpeljevanje mrličev v Mariboru, sklicuje svoj redni občni zbor, ki se bo vršil v sredo, dne 3. julija t. l. ob 20. uri v hotelu »Orel«. Člani in prijatelji društva iskreno vabljani.

30 kg saharina so te dni finančni organi zaplenili v bližini železniške postaje. Saharin so našli pri nekemu železničarju in nekemu zasebniku. Oba bosta bržčas hudo kaznovana, ker so za te vrste prestopke predvidevane stroge kazni.

Študijska knjižnica. V času od 1. julija do 8. septembra bo čitalnica zaprta. Knjige bomo izposojali dvakrat na teden in sicer vsako sredo in soboto od 8. do 12^{1/2}. Morebitne želje glede uporabe knjižnice v znanstvene svrhe je javiti ravnateljstvu.

Celje

Za kolesarje, ki se udeležijo zleta s kolesi, bo izdal kolesarski odsek zletne pisarne poseben znak, ki ga bo pritrtil vsak kolesar na kolo, znaki se bodo nabavili pri zaupnikih kolesarskega odseka. Za shrambo koles bo prirejena ob zletnem prostoru posebna garderoba, kjer bodo kolesarji lahko oddali svoj kolesa, ki bodo popolnoma varno shranjena. Popoldne se zberejo kolesarji ob 14. uri v gostilni pri Belaju (»Pri Korošcu« na Bregu).

Prenočišča za izletnike. Ker bodo nekateri izletniki prišli že v soboto zvečer, oz. bodo nekateri ostali v Celju do pondeljka zjutraj, jim je potreba preskrbeti primernih cenjenih prenočišč. Sodrugi in sodružice, ki bi za ta dan lahko odstopili kako prenočišče, naj javijo svoj naslov s. Francu Lampretu, Gaberje, lastni dom.

Rasemo. Celjska podružnica Splošne delavske strok. zveze Jugoslavije prav dobro napreduje, vsak dan se priključajo novi člani. Pred enim mesecem smo imeli 40 članov, sedaj jih je že čez 200 in upamo, da bomo na drugem kongresu poslali še večje število delegatov, kakor letos v Kranj. Prejela je celjska podružnica od centr. tajnika s. Jakomina Din 250, ki so jih nabrali sodruugi v Šoštanj. Denar smo dali stavljujočim opekarjem v Celjski opekarni. Spoznali smo, da čutite z nami v boju za pravico, zato bomo tudi mi vrtili, kadar se bo nudila prilika za to.

Delavstvo celjske opekarne Unger-Ullmann se prav lepo zahvaljuje vsem sodrugom, ki so mu kakorkoli pomagali do uspeha pri stavki. Posebno se zahvaljuje pa sodrugom iz Šoštanja, ki so nabrali in darovali Din 250. S tem denarjem smo si kupili kruha v Delavski pekarni. Še enkrat prav lepa hvala! Ne bode pozabljeno! — Družnost.

na vednih dopustih, v kopalnicah in zabaviščih, na drugi strani pa delavec, ki gara, nima ne dopusta in večkrat niti skorjice kruha za sebe in svojo družino.

Dobro bi bilo če bi Francija izgnala vse jugoslovanske kapitaliste in verzičnike, ki zapravljajo tam sok in kri jugoslovanskega naroda, zlasti jugoslovanskega delavstva.

Drago meso v Trbovljah. Trbovlje so kraj, kjer je najdražje meso v vsej dravski banovini. V Mariboru, v Ljubljani in v Celju stane meso Din 5—6, v Trbovljah pa stane najslabša kvaliteta Din 8. Tiste vrste meso, ki stane po drugod 8 dinarjev, stane v Trbovljah Din 10. Potrebno bi bilo, da sresko načelstvo v Laškem ponovno skliče konferenco, kakršna se je že vršila in se naj določijo cene mesu, ki bodo v soglasju s kupno močjo prebivalstva, kakor tudi v nekakšnem razmerju med kupno ceno živine, ki jo, kakor nam je znano, mora kmet prodati na pol zastonj. Vsekakor pa ni upravičeno, da bi trboveljski mesarji prodajali dražje meso kakor je v Ljubljani, Mariboru ali pa v Celju.

Beda in izobilje. V Trbovljah imamo mnogo dobro situiranih uradnikov in privatnikov, ki bi brez nadaljnjega lahko preživljali nekaj stradajoče rudarske dece. Marsikateri od dobro plačanih ljudi se rad pobaha z izkaznico kakšnega dobrodelnega društva, kateremu plača mesečno reci in beri en dinar. Človekoljubja do svojega bližnjega pa v Trbovljah zastonj iščemo, čeravno srečavaš bedo in pomanjkanje na vsakem koraku. Ugotovilo se je, da je pri razvitju prapora podmladka Jadranske straže, ki se je vršil pred kratkim, omedlelo vsled slabosti veliko navzočih otrok. To je najbolj očitni dokaz, da vsi protituberkulozni disperanziji, vsa dobrodelnna društva s koruzno moko vred ne morejo rešiti naše mladine pred telesno iznemoglostjo in propasti.

Zagorje ob Savi

K neznosni vročini, ki muči nas zagorjane, se je pridružila še politična kriza, ki je povzročila v glavah večine napredno orijentiranih zagorjanov silno zmešnjavo. Pravijo, da bo treba iskati nove orijentacije.

Ne vemo, kaj bi rekli k temu. Pri nas sedaj že nekaj dni neprestano pokajo topiči po naših barih. Pa ne menda od samega veselja. Žal, da tega veselja ne morejo biti deležni tudi tisti brezposelni, ki so si težko v potu svojega obraza pri javnih delih nekaj prislužili, a se jim njihov zaslužek že več perijod ne izplača, ker — kakor pravijo — ni denarja. Mogoče bo sedaj boljše? Vederemo.

Radmirje

Beda in trpljenje naših žagarjev. Menda ni okraja, ki bi ga bila pogodila kriza kapitalističnega gospodarstva hujše kot je naš gornjegrajski okraj. Seveda smo zopet najhujše prizadeti delavci, ki moramo krizo plačati. Žagarji delamo od 4. uri zjutraj do 9. ure zvečer in dobivamo za 17urno delo, reci in piši 10 do 15 dinarjev. Izmogzani do kraja, smo prišli do prepričanja, da je treba poseči po organizirani samopomoči v sklopu svobodnih strokovnih organizacij. Ne vera in ne narodnost ne smeta več ločiti delavca, kakor tudi ne ločita kapitalista. Delo je rodilo blagostanje, toda samo za nekatere, naša naloga bo, da bomo združeni s svojimi sotrpini skrbeli za to, da se bo iz dela rodilo blagostanje za vse.

Mežiška dolina

Posebni vlak iz mežiške doline vozi sigurno v nedeljo, dne 7. julija t. l. na zlet v Celje. Nato opozarjamo vse sodruge in sodružice. Kdor še ni prijavljen, se lahko še prijavi pri zaupnikih. Voznina znaša Din 33, otroci od 4. do 10. leta Din 16.50.

Ptuj

Opozarjamo vse zaupnike iz tovarne »Petovia« in Pavel Pirich, da oddajo sezname prijavljenih izletnikov v Celje glavnemu blagajniku s. Gabrielu vsaj do četrta tega tedna. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Iz Ptuja nas pride v Celje okrog 70 oseb, ki se odpeljemo z 2 avtobusoma. Točen odhod iz Ptuja ob 5. uri zjutraj. Vsi ostali, ki imajo režijsko vožnjo pa po železnici tudi ob 5. uri zjutraj. Opozarja se vse, da ne zamudijo točne ure, ki je napovedana. — Družnost.

Rooseveltova davčna politika

Konfiskacija dedščine.

Predsednik ameriških Zedinjenih držav Roosevelt vidi v kupičenju bogastva propad gospodarskega sistema. Zaraditega namerava obdavčiti posebno veliko imovino, velike dobičke in velike prejemke, čemur se pa upira kapital. Z ozirom na to izjavlja senator Huey Long, da bo podprl z vso silo Rooseveltov program za pravično razdelitev bogastva. Senatrojevo pismo so prečitali tudi v senatu. Long je bil doslej najvarnejši Rooseveltov nasprotnik. S tem, da se mu je Long pridružil, se je Rooseveltova politika jako okrepla.

Duhovni Rim manifestira v Ljubljani

Te dni so Ljubljano krasile državne in papeževе zastave. Vršil se je namreč II. jugoslovanski evharistični kongres, ki je bil prava manifestacija povabljenega naroda.

Po radiju so tudi povedali, da te kongresa prireja katoliška akcija takrat, kadar se začno širiti krivi nauki. Danes pa krivi nauki res ne igrajo nobene vloge, pač pa je tu gospodarska in socialna kriza. Zaradi teh grozovitih pojavov so narodi bojeviti, se upirajo diktaturi kapitalizma ter duhovno niso več pokorni avtoritetam, ki zagovarjajo krivično izkoriščanje narodov ali je same izkoriščajo.

To niso krivi nauki. Če kdo zahteva kruha, ko je lačen, ne uči krivega nauka; če kdo zahteva svobodo in

enake pravice z vsemi ljudmi, ne uči krivih nauk. Pač pa uče krive nauke oni, ki kršijo zakone, ustanove in moralne pravice narodov; ki ubijajo, da ohranijo krivično oblast v svojih krvavih pesteh.

Versko prepričanje je gotovo vzvišano svojstvo in lastnina vsake osebe, ki zasluži spoštovanje prav tako kakor naše prepričanje, da se imamo pravico neovirano boriti za kruh in za svojo enakopravnost. S te poti nas ne more in ne sme spraviti nihče.

Razumljivo je, da se je narod v svojem verskem čutenju odzval povablu v velikem številu; za socialne in politične pravice se bo pa ta narod tudi dalje moral boriti sam.

Joža Golmajer:

O stanju nameštenskega pokojninskega zavarovanja

Občni zbor Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani

Letošnji občni zbor Pokojninskega zavoda se je vršil v nedeljo, dne 2. junija v Ljubljani. Otvoril in vodil ga je predsednik dr. Vilko Baltič. V glavnem je občni zbor razpravljal o poročilu predsednika, o predloženem tiskanem poslovnem poročilu za leto 1934 ter o pridobivanju nepremičnin.

Predsednik dr. Baltič je v svojem poročilu navedel skupno akcijo nosilcev socialnega zavarovanja glede gospodarsko zaščitnih uredb, zlasti uredbe o zaščiti denarnih zavodov. Socialne ustanove so zahtevale, da se njihove terjatve izvzamejo iz omejitve teh uredb in da se jim prizna isti položaj, kakor privilegiranim državnim ustanovam. Nadalje je sporočil, da je bil z uredbo za sanacijo bratovskih skladnic ukinjen pokrajinski pokojninski sklad za Slovenijo, ki je doslej prispeval h kritju rent za stare rentnike. V Beogradu so se vršila meseca maja pogajanja med čehoslovaško in naše delegacije glede reciprocitne konvencije o pokojninskem zavarovanju, na katerih pa še ni prišlo do zaključka in se bodo pogajanja nadaljevala.

Predsednikovo poročilo je občni zbor vzel na znanje. Glede ukinjenega pokrajinskega pokojninskega sklada za Slovenijo je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, da se v uredbi in o pravilniku izvršijo spremembe tako, da bo novi osrednji sklad za sanacijo bratovskih skladnic učinkovito prevzel vse obveze dosedanega pokrajinskega pokojninskega sklada v dosedanem obsegu.

Letno poročilo za poslovno leto 1934.

Delegati so, kakor vsako leto, prejeli tiskano letno poročilo. Iz bilance posnema mo stanje zavoda ob koncu 31. dec. 1934:

Na aktivni strani:

V blagajni je bilo	Din	317.000.—
V Poštni hranilnici	Din	2.890.000.—
V denarnih zavodih	Din	18.307.000.—
V vrednostnih papirjih	Din	52.861.000.—
V nepremičninah	Din	73.726.000.—
V posojilih	Din	143.733.000.—
Predpisane in še nepobrane premije	Din	5.307.000.—
Inventar	Din	700.000.—
Druge aktivna neplačane obresti od posojil, zaostale stanarine, posojilo kavarni itd.	Din	13.246.000.—
Dubiozni dolgovi	Din	204.000.—
Skupaj	Din	311.291.000.—

Na pasivni strani bilance:

Premijske rezerve	Din	336.789.000.—
Fondi	Din	904.000.—
Rezerva za dubiozne dolgove	Din	2.204.000.—
Lombardno posojilo	Din	15.952.000.—
Druge pasiva v naprej plačane obresti za posojilo, tekoči računi, davčna rezerva	Din	7.212.000.—
Razlika med nakupno in borzno vrednostjo vrednostnih papirjev	Din	15.952.000.—
Poslovni prebitke na zavarovanju izven dravske in primorske banovine	Din	780.000.—
Skupaj	Din	379.246.000.—

Če odbijemo aktivna od pasiva, imamo izgubo v znesku Din 67.955.000.— V izgubi se nahaja znesek Din 15.992.000.—, ki predstavlja razliko med nakupno in borzno vrednostjo vrednostnih papirjev. Ta razlika sicer za enkrat ne predstavlja za zavod nikake izgube, ker se denar, vložen v vrednostne papirje, obrestuje s preko 7% obrestmi. Ta razlika bi predstavljala izgubo samo tedaj, če bi bil zavod primoran vrednostne papirje prodati, do česar za enkrat ne more priti, ker je zavod po zakonitem predpisu dolžan en del svoje imovine trajno nalagati v vrednostne papirje.

Če odbijemo teh Din 15.952.000 od celokupne izgube, ostane stvarna izguba Din 51.456.000.—

Od tega zneska odpadajo 28.662.000 Din na valorizacijo od avstrijskega zavoda prevzetih obvez, ostanek Din 22.794.000 pa predstavlja izgubo, katero je zavod zadnja leta utrpel vsled gospodarske krize.

Gospodarska kriza vpliva na bilanco zavoda:

1. preko znižanja vrednosti nepremičnin,

2. preko invalidnosti starejših in bolnih zavarovancev vsled vedno večje brezposelnosti.

Znižana vrednost nepremičnin je cenjena na Din 12.881.000, a invalidnost zavarovancev bremeni zavod z Din 9.913.000.

Dali bi zavod zmožni pokrivali te nepokrite obveze, bo odvisno od razvoja gospodarske krize in pa od gospodarstva zavoda samega.

Če pa ta deficit točneje analiziramo, vidimo to-le sliko:

Skupni primanjkljaj znaša Din 51 milijonov 456.000, od tega odpade na obvezno zavarovanje Din 50.909.000, na zavarovanje za višje dajatve Din 547.000. Neobvezno zavarovanje je ono, katerega zavod vrši izven meja dravske in primorske banovine. To zavarovanje je brez deficita in izkazuje Din 780.000 prebitka.

Če primerjamo obveze zavoda z obveznim zavarovanjem, ki znaša Din 315.372.000 in z deficitom, ki znaša Din 50.909.000, ugotovimo, da so obveze pokrite s 84%, deficit pa znaša 16%

Letno poročilo kaže dalje, da invaliditeta pada, da število zavarovancev narašča, upravni stroški pa se manjšajo. Če vpoštevamo ta tri fakta, ne more obstojati bojazen, da Pokojninski zavod ne bo prebolel gospodarske krize in zadostil vsem svojim obvezam v dosedanji meri.

Kupovanje in prodaja nepremičnin

Občni zbor je sklenil pooblastiti Upravni odbor, da sme v smislu § 59, t. 6 statuta sklepati o kupovanju in prodaji nepremičnin in to po teh-le smernicah:

1. Upravni odbor sme sklepati s svojimi dolžniki aranžmane glede prevzema nepremičnin v svojo last.

2. Upravni odbor lahko obrzži one nepremičnine, kupljene na dražbah, ki bi pokazale donosnost.

3. Upravni odbor sme graditi nepremičnine, odnosno lastne stanovanjske hiše, katere bodo znašale dve tretjini povprečne donosnosti zavodove imovine. Vendar se morajo investicije v nepremičnine omejiti na eno tretjino naložene imovine.

Sprejet je bil tudi predlog, ki pooblašča upravni odbor, da ustanovi oddelek za male kredite.

Podpore vdovam in sirotam in podpiranje brezposelnih zavarovancev

V sklad za podpiranje brezposelnih zavarovancev je bil votiran znesek 200.000 Din in Din 60.000 za podpore vdovam in sirotam po § 6 pravilnika o draginskih dokladah.

Upravni zavoda se mora priznati, da si je prizadevala izboljšati stanje. Primanjkljaj, katerega izkazuje bilanca, je visok in se je bati, da se bo donos, naložen zlasti v nepremičnine, še zmanjšal, zato bi bilo nujno potrebno, da bi zavodovi interesi in strokovnjaki proučili vprašanje, kako nastali primanjkljaj kriti.

KUPUJMO DOMAČE BLAGO! Oblični predmeti pri Gogali na Jesenicah so delo domačega delavca, zatorej je izdelava tudi trpežna, blago dobro, cene zmerne in izbira vseh oblačil za deklice, dečke, dame in gospode vedno velika. Priporočata se krojaštvo in trgovina Ivan Gogala na Jesenicah.

Beli gardisti pripravljajo ustaje v Rusiji

Iz Cariграда poročajo, da je turška policija tam napravila hišne preiskave pri mnogih ruskih emigrantih. Ob preiskavi je zaplenila mnogo spisov, ki dokazujejo, da so beli gardi-

sti v Kavkaški sovjetski republikli pripravljali veliko zaroto.

Beli gardisti bi po tolikih letih že lahko opustili nezmislno vmešavanje v ruske notranje razmere.

Mednarodni kongres za zaščito kulture

Pred nekaj tedni se je vršil v Barceloni mednarodni kongres Penklubov, ki pa se je končal nekako klavrno, ni kazal več tiste odločne borbenosti kot prejšnja leta, na primer v Budimpešti in v Dubrovniku. Manjkale so na tem kongresu najznačilnejše osebnosti, ki so kongresom prejšnjih let dajale svoj pečat. Kulturna evropska javnost si tega ni znala razlagati, le oni, ki so že dalj časa slutili zakulisno borbo za načela, so vedeli, da v mednarodnem Pen-klubu ni več enotnosti, ker je pravzaprav nikoli ni bilo, ker je med tako različnimi svetovnimi nazori biti ne more. V Barceloni so manjkali vsi oni književniki svetovnega slovesa, ki jim književnost in umetnost ni samo l'art pour l'artizem, temveč propaganda in borba za boljšo človeško družbo. Vsi ti književniki, ki niso šli v Barcelono, ki so si nadeli za življenjsko nalogo boriti se proti nasilju in za svobodo, so se te dni sestali v Parizu na kongres zaščitnikov kulture. Udeležili so se ga znani svobodoljubni, pacifistični in socijalni pisatelji. Francozi: Henri Barbusse, Alain, Jean Richard Bloch, Andre Chamson, Andre Gide, Jean Giono, Andre Malraux, Victor Margueritte, Leon Moussinae, Romain Rolland, Jules Romain, Charles Vildrae. Nemci-emigranti: Ernst Toller, Klaus Mann, Heinrich Mann, Egon Ervin Kisch, Max Brod. Avstrijska in čehoslovaška Nemca: Robert Musil, Gustav Witer. Od Čehov: Karl Čapek in Vitezslav Nezval. Sovjetski pisatelji: Maksim Gorki, Aleksej Tolstoj, Ilja Ehrenburg in Kolcov. Med udeleženci iz Anglije je najbolj znan A. Huxley, med Amerikanci pa John Dos Passos, ki prinaša

pozdrave Uptonu Sinclairja. Iz Skandinavskih dežel se je udeležila kongresa sivolasa Karin Michaelis. Tudi Azija je bila zastopana. — Gotovo časopisje, kakor je »Journal de Geneve« in »Völkische Beobachter« se bo ob tej priliki najbrž razpisalo o »kulturnem boljševizmu«, vendar to navedenih književnikov ne bo motilo. Stojte previsoko.

All si že poravnal naročnino? Ako že ne, stori takoj svojo dolžnost!

V italijanski vojski in med delavci v Abesiniji se je pojavila kolera.

Predsednikom pariškega mestnega sveta je bil s pomočjo desničarjev izvoljen bivši prefekt pariške policije Chiappe, ki je bil odstavljen, ker je bil težko kompromitiran v sleparski aferi znanega Stavijskega.

Posledica šentjernejske noči v Nemčiji. 30. junija lani so pomorili Nemci vrsto »nevarnih« oseb (Röhm, Schleicher itd.). Sorodniki pobitih žrtve, nad 150 oseb, je vložilo odškodninsko tožbo proti državi. K obravnavi zastopnik države ni prišel in je bila zaraditega obravnava preložena. Fašizem pa je dal takoj po preložitvi obravnave zapreti vse tožnike za odškodnino. Za drugo obravnavo je sodišče imenovalo samo zastopnika tožiteljev (ki so v ječi) in ta njih zastopnik je tožbo — umaknil.

Sportna rubrika

Ilirija: Svoboda 7:2.

Minulo nedeljo sta gornji moštvi odigrali prevestveno tekmo, ki je končala 7:2 v prilog Ilirije. Svoboda, ki je igrala z velikim elanom in požrtvovalnostjo, ni zasluzila tako visokega poraza. Sodnik je dopustil preostro tekmo in spregledal marsikaj v škodo domačinov.

Opozorilo celjskim izletnikom!

Delavci in izletniki kupujte in zahajajte le v one trgovine in gostilne, ki oglašujejo v »Delavski Politiki« in ki imajo zletne znake »Svobode«

Delavska pekarna

Lastni dom Gaberje

Podružnica Kralja Petra c. 28
Celje

Zahtevajte povsod najfinejše pecivo in kruh te pekarnе

ZADRAVEC MATEVŽ
pekarna

Celje - Gosposka ulica

TRAFIKA (OSET)

Celje - Vodnikova ulica

Edino v tej trafiki se dobi »Delavska Politika«

BERGER ALBIN
gostilna

Celje - Kapucinska ul.

VERNIK MARICA

trgovina z mešanim blagom (ta trgovina se še izrecno priporoča)

Lastni dom pri Delavski pekarni
Celje

Zaloga dalmatinskih vin in žganja na debelo

IVAN ŽIC

podružnica Celje, Razlagova ul.

ANTON REBERSAK

restavracija »Zeleni travnik«

Celje - Klavna ulica 1

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnе v Mariboru. - Telefon šte. 2324.